

PREOBLIKOVANJE DRUŠTVA

Zečić, Karla

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:359158>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-01**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

PREOBLIKOVANJE DRUŠTVA

Mentor:

dr. sc. Ratko Brnabić

Student:

Karla Zečić

Split, lipanj, 2016.

SADRŽAJ:

1. UVOD	1
1.1. Problem istraživanja.....	1
1.2. Cilj rada	2
1.3. Metode rada.....	3
1.4. Struktura rada	4
2. PREOBLIKOVANJE DRUŠTVA	6
2.1. Trgovačka društva	6
2.1.1. Pojam i značenje trgovačkog društva	6
2.1.2. Predmet poslovanja i sjedište trgovačkog društva	7
2.1.3. Vrste trgovačkog društva	8
2.2. Društva osoba.....	9
2.2.1. Javno trgovačko društvo.....	9
2.2.2. Komanditno društvo	11
2.3. Društva kapitala.....	12
2.3.1. Društvo s ograničenom odgovornošću	12
2.3.2. Dioničko društvo	13
2.4. Preoblikovanje društva	15
2.4.1. Pojam i značenje preoblikovanja društva	15
2.4.2. Preoblikovanje i eventualne promjene	15
2.4.3. Preoblikovanje dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću.....	16
2.4.4. Preoblikovanje društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo.....	18
2.4.5. Preoblikovanje društva kapitala u društva osoba	20
2.4.6. Preoblikovanje društava osoba u društva kapitala	22
3. PREOBLIKOVANJE DIONIČKOG DRUŠTVA U DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU – TVORNICA „TANG“	23
3.1. Opći podaci o poduzeću	23

3.2. Preoblikovanje društva	24
3.2.1. Elaborat preoblikovanja	24
3.2.2. Temeljni kapital i dioničari	25
3.2.3. Društveni ugovor	26
4. ZAKLJUČAK	27
LITERATURA	28
PRILOZI	29
SAŽETAK	31
SUMMARY	32

1. UVOD

Trgovačko pravo predstavlja skup pravnih pravila koja reguliraju subjekte trgovačkog prava, kao što su primjerice trgovačko pravo ili pravo društava te pravne poslove trgovačkog prava. Na području Republike Hrvatske, Zakon o trgovačkim društvima donesen je 23. studenog 1993. godine, a počinje se primijenjivati od 1. siječnja 1995. godine. U današnje vrijeme, trgovačko pravo predstavlja granu prava koja se odnosi na obveze i prava proizašla iz isporuke robe i pružanja usluga, kao i na pravne ustanove koje omogućuju adekvatno obavljanje pojedinih trgovačkih poslova.

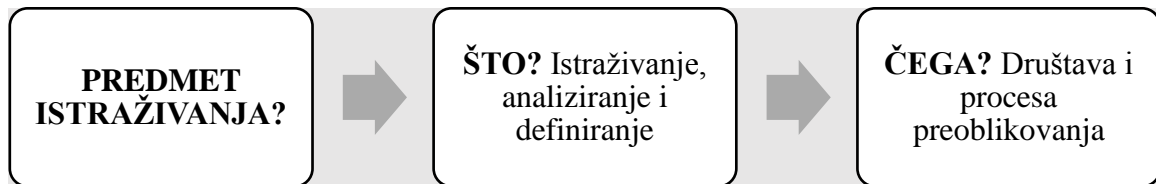
1.1. Problem istraživanja

Kako bi se pojedini subjekt u smislu odredaba Zakona o trgovačkim društvima (ZTD) smatrao trgovcem, potrebno je kumulativno ispunjavati prethodno definirane pretpostavke i ciljeve. Također, u današnje se vrijeme posebnim propisima određuje da se određene udruge i ustanove ne osnivaju zbog ostvarenja dobiti, pa se sukladno tome pojedini subjekti ne mogu smatrati trgovcima. Nadalje, trgovačko društvo je zapravo pravna osoba čije su osnivanje i ustroj određeni pravilima ZTD – a. Zakonom su izričito navedena i predstavljena trgovačka društva, a mogu se podijeliti na javna trgovačka društva, komanditna društva, gospodarska interesna udruženja kao društva osoba, društva s ograničenom odgovornošću i dionička društva kao društva kapitala. Isto tako, trgovačka društva se mogu osnovati za obavljanje gospodarske, ali i bilo koje druge ljudske djelatnosti. Bez obzira na prethodno navedenu činjenicu, može se reći kako će se takva društva uvijek smatrati trgovcem. Sukladno tome, dok se za ostale fizičke i pravne osobe, da bi se smatrale trgovcem, traži da obavljaju gospodarsku djelatnost, trgovačko se društvo uvijek smatra trgovcem, pa čak i onda kada ne obavlja određenu gospodarsku djelatnost, nego se isključivo bavi dobrotvornim radom. Upisom u sudski registar trgovačko društvo postaje zaseban subjekt, odnosno subjekt koji je različit od svojih članova te na taj način stječe pravu sposobnost kao svojstvo da postane nositelj određenih prava i obveza. Pomoću prethodno navedenih svojstava, trgovačko društvo u svoje ime i za svoj račun sudjeluje u pravnom prometu, preuzima obveze, sklapa ugovore i stječe imovinu.

U odnosu na razne druge statusne promjene, kao što su primjerice, spajanje, pripajanje i podjele trgovačkih društava kod kojih dolazi do prestanka društva, prijenosa imovine, osnivanja društava i sl., kod procesa preoblikovanja ne dolazi niti do jedne od prethodno navedenih promjena. Prilikom provedbe procesa preoblikovanja, društvo ostaje ono isto

društvo koje je bilo i prije same promjene, a imovina, obveze i prava koje je to društvo imalo prije preoblikovanja, ostaju mu i poslije provedbe samog procesa.

Iz prethodno navedenog problema istraživanja proizlazi i primarni predmet istraživanja ovog završnog rada, a odnosi se na istraživanje, analiziranje i definiranje društava, te načina i procesa preoblikovanja. U nastavku teksta završnog rada, na slici 1, ilustrativno je prikazan primarni predmet istraživanja.

Slika 1: Ilustrativni prikaz predmeta istraživanja

Izvor: Prikaz autora

Također, predmet istraživanja ovog završnog rada odnosi se i na pružanje teorijskog doprinosa iz područja proučavane problematike.

1.2. Cilj rada

Svrha, odnosno cilj istraživanja ovog završnog rada je dati teorijski uvid u problematiku preoblikovanja društva sukladno Zakonu o trgovačkim društvima na području Republike Hrvatske.

Cilj provođenja teorijskog i praktičnog istraživanja je pomoću relevantnih znanstvenih metoda istražiti pojam i značenje preoblikovanja društva kao temeljne sastavnice poslovanja. Također, cilj istraživanja za zadaću ima i produbiti pojedine spoznaje i definicije te prikazati stvarnu sliku procesa preoblikovanja društva. U nastavku teksta završnog rada, na slici 2, ilustrativno su prikazane vrste istraživačkih ciljeva.

Slika 2: Ilustrativni prikaz vrsta istraživačkih ciljeva

Izvor: Prikaz autora

Prema Zelenika (2010), cilj provođenja istraživanja se može podijeliti u dvije međusobno povezane grupe, a radi se o pragmatičnom i spoznajnom cilju. Naime, pragmatični cilj se odnosi na koristi koje proizlaze iz rezultata istraživanja, dok spoznajni cilj određuje razinu spoznaje koja se treba ostvariti kako bi se zadani problem uspješno riješio.

1.3. Metode rada

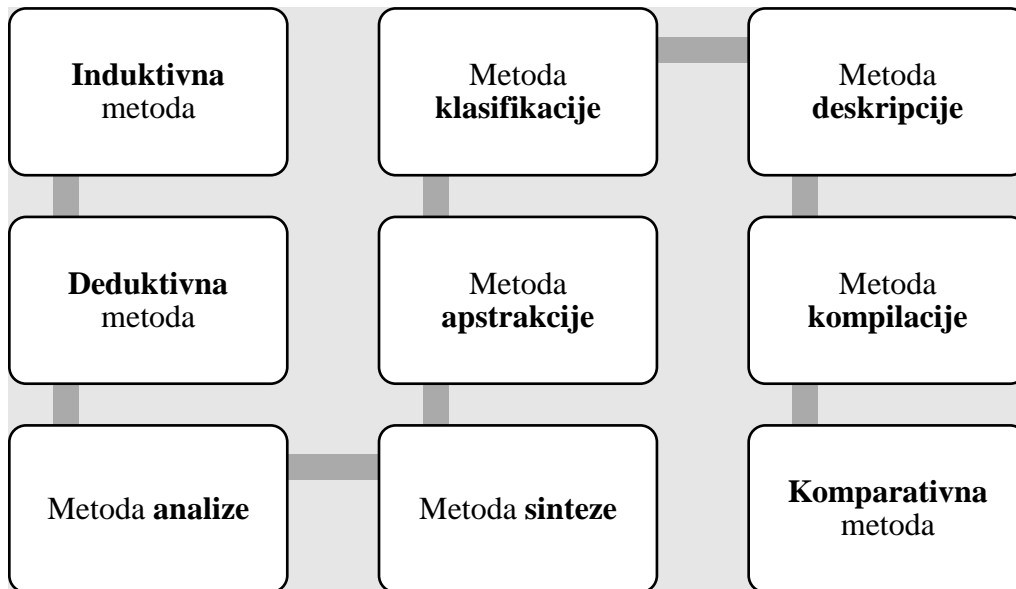
Primarne i sekundarne metode koje će se primijeniti u prikupljanju podataka za izradu završnog rada su proučavanje domaće i strane stručne literature, znanstvenih radova, stručnih članaka i internetskih izvora o ulozi i značaju preoblikovanja društva, kao sastavnog dijela trgovačkog prava. Kao dominantna metoda naglašava se proučavanje stručne literature koja daje najbolji uvid u proučavanu problematiku.

„Za razumijevanje, istraživanje i izlaganje rezultata ovog završnog rada koristit će se uobičajene znanstvene i istraživačke metode, a to su:

- *induktivna metoda* – ova metoda pruža sistematsku primjenu induktivnog načina zaključivanja kako bi se na temelju pojedinačnih činjenica te konkretnih i pojedinačnih zapažanja došlo do općih, odnosno temeljnih zaključaka,
- *deduktivna metoda* – ova metoda pruža sistematsku primjenu deduktivnog načina zaključivanja kako bi se na temelju općih stavova došlo do konkretnih i posebnih zaključaka,
- *metoda analize* – pomoću ove metode se osnovni istraživački sustav raščlanjuje na pojedine podsustave i njihove sastavne elemente,
- *metoda sinteze* – pomoću ove metode se jednostavne misaone tvorevine spajaju u složene,
- *metoda apstrakcije* – ova metoda predstavlja misaoni postupak odvajanja bitnih elemenata od nebitnih elemenata sukladno predmetnom istraživanju,
- *metoda klasifikacije* – metode pomoću koje se opći pojmovi dijele na posebne pojmove (određivanje mjesta pojedinom pojmu u cjelokupnom sustavu),
- *metoda deskripcije* – znanstvena metoda koja se koristi u početnoj fazi istraživanja, a služi kako bi se pojedine činjenice, predmeti i procesi jednostavno opisali,
- *metoda kompilacije* – pomoću ove metode preuzimaju se tuđa opažanja, spoznaje i stavovi koji nastaju kao rezultati tuđih znanstvenih i istraživačkih radova (obezno citiranje), i

- *komparativna metoda* – metoda pomoću koje se dolazi do novih zaključaka uspoređivanjem pojedinih činjenica (istih ili srodnih).“ (Zelenika, 2010)

U nastavku teksta završnog rada, na slici 3, ilustrativno su prikazane primijenjene znanstvene i istraživačke metode.

Slika 3: Ilustrativni prikaz znanstvenih i istraživačkih metoda

Izvor: Prikaz autora

Istraživanje tematike završnog rada provodit će se korištenjem primarnih i sekundarnih podataka.

1.4. Struktura rada

Struktura završnog rada sastoji se od četiri međusobno povezana poglavlja. Naime, u prvom dijelu, odnosno u uvodnom dijelu završnog rada predstavljen je primarni problem istraživanja, cilj završnog rada, primijenjene znanstvene metode i cjelokupna istraživačka struktura. U drugom, tj. u teorijskom dijelu rada, prikazana je teorijska analiza procesa preoblikovanja društva, dok je u trećem poglavlju obrađen praktični (empirijski) primjer proučavane problematike. I u konačnici, u četvrtom dijelu, iznesena su zaključna razmatranja i sva potrebna objašnjenja. U nastavku teksta, sadržajno će se predstaviti pojedina poglavlja ovog završnog rada, a odnose se na:

- *uvodni dio* – u uvodnom dijelu završnog rada predstavljena je problematika istraživanja, ciljevi istraživanja, primijenjene metode i struktura rada,

- *teorijski dio* – u teorijskom dijelu završnog rada detaljno je opisan proces preoblikovanja trgovačkog društva. Naime, prvenstveno je predstavljen sam pojam trgovačkog društva, predmet poslovanja i sjedišta te vrste trgovačkih društava. Ovaj dio rada je predstavljen zbog daljnje problematike istraživanja, odnosno zbog toga kako bi se čitatelj mogao uvesti u proučavanu tematiku na adekvatan način. Nadalje, definirane su osnovne vrste trgovačkih društava s njihovim detaljnim podjelama, a odnose se na društva osoba i društva kapitala. Društva osoba se mogu podijeliti na javna trgovačka i komanditna društva, dok se društva kapitala dijele na društva s ograničenom odgovornošću, odnosno na dionička društva. Prethodno navedena podjela je od iznimne važnosti zbog toga kako bi se shvatila pojedina vrsta društva zbog daljnjeg procesa, tj. načina preoblikovanja jednog trgovačkog društva u drugo. I u konačnici, preoblikovanje društva je opisano kroz nekoliko potpoglavlja u kojima se opisuje preoblikovanje određenih društava, odnosno preoblikovanje društava osoba i društava kapitala,
- *empirijski dio* – u empirijskom dijelu završnog rada prikazan je proces preoblikovanja dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću na primjeru tvornice „TANG“, i
- *zaključna razmatranja*.

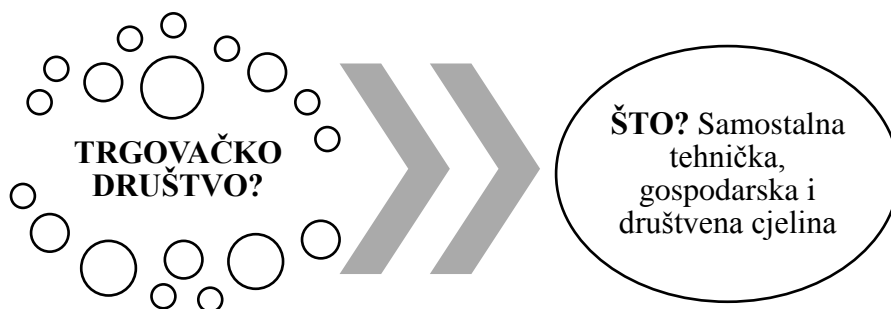
Uz prethodno navedena poglavlja, strukturu završnog rada čine još i popis korištene literature, grafički prilozi te sažetak s ključnim riječima na hrvatskom i engleskom jeziku.

2. PREOBLIKOVANJE DRUŠTVA

2.1. Trgovačka društva

2.1.1. Pojam i značenje trgovačkog društva

Prema Gorenc (2004), trgovačko društvo predstavlja samostalnu tehničku, gospodarsku i društvenu cjelinu koja je u vlasništvu određenih subjekata, odnosno cjelinu koja proizvodi proizvode ili usluge za potrebe tržišta koristeći se adekvatnim resursima radi ostvarenja cjelokupne dobiti i drugih ekonomskih te društvenih ciljeva. U nastavku teksta završnog rada, na slici 4, ilustrativno je prikazana definicija trgovačkog društva. „Trgovačka društva su pravne osobe, a to svojstvo trgovačko društvo stječe upisom u sudski registar, a gubi ga brisanjem iz njega.“ (NN 111/93., 34/99., 52/00., 118/03.)

Slika 4: Ilustrativni prikaz definicije trgovačkog društva

Izvor: Prikaz autora

Dan upisa u sudski registar predstavlja objektivno utvrđen rok od kada postoji trgovačko društvo, a sam postupak upisa trgovački sud objavljuje u Narodnim novinama. Naime, smatra se da je upis obavljen istekom dana kada izađu Narodne novine u kojima je upis objavljen. Upisom u sudski registar trgovačko društvo postaje zaseban subjekt, odnosno subjekt koji je različit od svojih članova te na taj način stječe pravnu sposobnost kao svojstvo da postane nositeljem prava i obveza. Ledić (2002) smatra kako putem prethodno navedenih svojstava trgovačko društvo u svoje ime, odnosno za svoj račun, sudjeluje u pravnom prometu, preuzima obveze, sklapa ugovore i stječe imovinu.

Svaki poslovni subjekt je dužan ispuniti svoje prethodno definirane obveze, odnosno potrebno je odgovarati za ispunjenje obveza. Također, i ZTD prihvaća prethodno navedeno načelo koje se odnosi na odgovaranje za obveze cijelom svojim imovinom. Ovaj slučaj je specifičan prije svega kod društava osoba obzirom na činjenicu da kod njih ne postoji obveza onosa te obveza

održavanja temeljnog kapitala društva. Prije samog opisa trgovačkog društva u sudski registar, kao i prije samog nastanka društva pravne osobe, postoji preddruštvo. Naime, preddruštvo nastaje sklapanjem društvenog ugovora, tj. usvajanjem statuta i preuzimanjem svih dionica od strane osnivača trgovačkog društva.

2.1.2. Predmet poslovanja i sjedište trgovačkog društva

Prema Horak i dr. (2011), predmet poslovanja trgovačkog društva predstavljaju sve one djelatnosti kojim se pojedini trgovac bavi. Naime, predmet poslovanja trgovačkog društva može biti obavljanje svake dopuštene i registrirane djelatnosti, dakle one djelatnosti koja nije zakonski zabranjena ili se ne protivi moralu društva. Predmet poslovanja trgovačkog društva utvrđuje se:

- *izjavom o osnivanju društva,*
- *društvenim ugovorom, ili*
- *statutom trgovačkog društva.*

U nastavku teksta završnog rada, na slici 5, ilustrativno su prikazani načini utvrđivanja trgovačkog društva.

Slika 5: Ilustrativni prikaz načina utvrđivanja trgovačkog društva

Izvor: Prikaz autora

Nakon utvrđivanja predmeta poslovanja, trgovačko društvo se upisuje u sudski registar s naznakom djelatnosti koje ga čine. Trgovačko društvo može obavljati djelatnosti koje su upisane u sudskom registru, odnosno može obavljati glavne djelatnosti. Naime, osim glavnih djelatnosti trgovačko društvo može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti koja je upisana u sudski registar (NN 111/93., 34/99., 52/00., 118/03.).

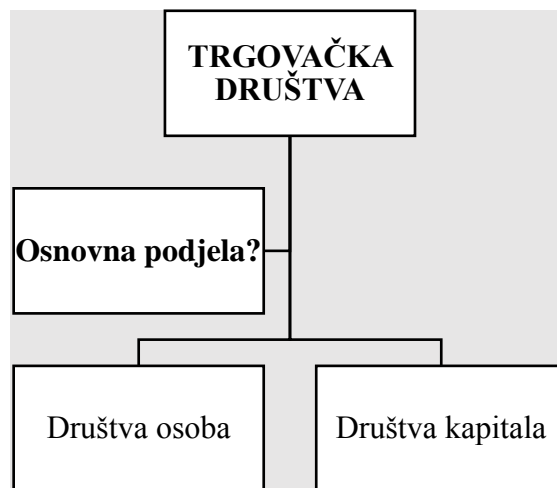
Sjedište trgovačkog društva je mjesto na području Republike Hrvatske u kojemu je uprava društva, odnosno mjesto odakle se upravlja poslovima društva ili mjesto u kojem društvo trajno obavlja svoju primarnu djelatnost.

2.1.3. Vrste trgovačkog društva

Trgovačka društva po osnovi obavljaju djelatnosti za koje su registrirana, odnosno za koje su obvezna plaćati porez na dobit i PDV, ukoliko su obveznici PDV – a. Također, trgovačka društva mogu biti i obveznici županijskih, gradskih ili općinskih poreza, kao i poreza na promet nekretnina te posebnih poreza i trošarina. Također, trgovačka društva koja zapošljavaju radnike, ili ako drugim fizičkim osobama isplaćuju primitke, obvezna su za njih obračunati, obustaviti ili uplatiti propisane poreze i doprinose.¹ „Prema Zakonu o trgovačkim društvima postoji osnovna podjela trgovačkih društava na dva osnovna oblika:

- *društva osoba*, i
- *društva kapitala*.

U nastavku teksta završnog rada, na slici 6, ilustrativno je prikazana osnovna podjela trgovačkih društava.

Slika 6: Ilustrativni prikaz osnovne podjele trgovačkih društava

Izvor: Prikaz autora

Nadalje, ovlast za zastupanje trgovačkog društva po zakonu imaju osobe koje su za pojedini oblik tog društva određene odredbama ZTD – a, tj. zastupnici po zakonu.

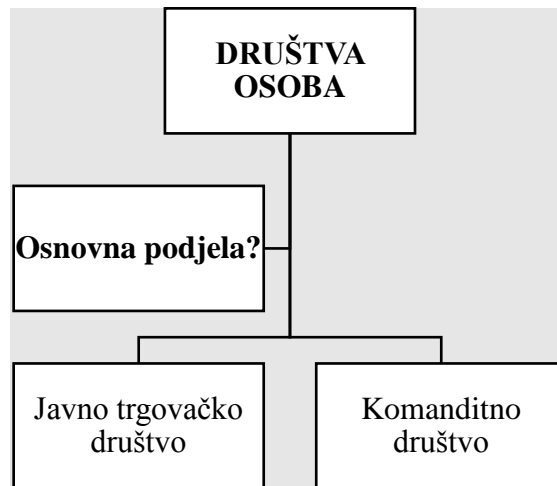
¹ Ministarstvo financija – Porezna uprava: Trgovačka društva, [Internet], raspoloživo na: http://www.porezna-uprava.hr/trgovacka_drustva/Stranice/default.aspx [28.05.2016.]

2.2. Društva osoba

Društvo osoba predstavlja jedan od dva temeljna tipa trgovačkog društva. Naime, društvo osoba osnivaju barem dvije osobe, a članovi su prvenstveno vezani svojom osobnošću i radom, a prema trećoj osobi odgovaraju solidarno cjelokupnom imovinom. Također, prema Ledić (2002), potrebno je za napomenuti kako društva osoba pravnu sposobnost stječu upisom u trgovački registar. „Oblici društava osoba su:

- *javno trgovačko društvo*, i
- *komanditno društvo*.²

U nastavku teksta završnog rada, na slici 7, ilustrativno su prikazani osnovni oblici društava osoba.

Slika 7: Ilustrativni prikaz osnovne podjele društava osoba

Izvor: Prikaz autora

U društvu osoba, za razliku od društva kapitala, za obveze su osobno odgovorni svi sudionici cijelom imovinom društva, ali isto tako i vlastitom imovinom.

2.2.1. Javno trgovačko društvo

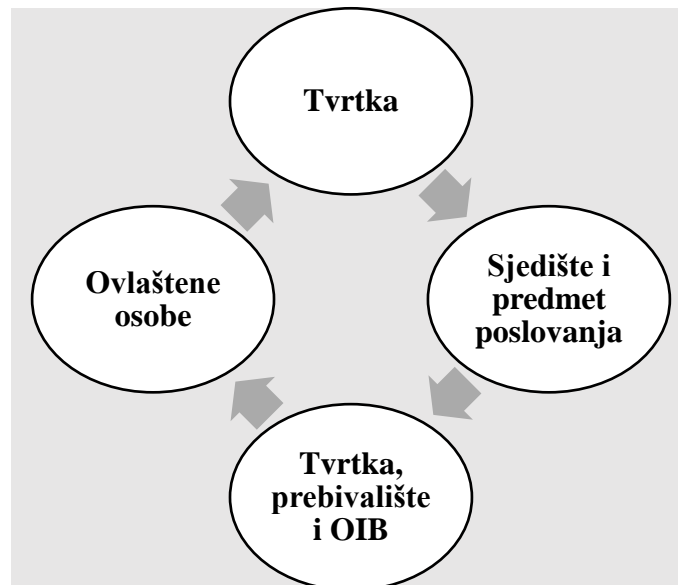
Javno trgovačko društvo (JTD) predstavlja trgovačko društvo u koje se udružuju dvije ili više osoba s ciljem trajnog obavljanja djelatnosti pod zajedničkom tvrtkom. Naime, svaki član društva odgovara vjerovnicima društva neograničeno i solidarno cijelom svojom imovinom.

² Poslovni plan: Trgovačka društva, [Internet], raspoloživo na: <http://poslovni-plan.hr/trgovacka-drustva/> [28.05.2016.]

Prema Horak i dr. (2011), može se reći kako član javnog trgovačkog društva može biti svaka fizička ili pravna osoba. „Karakteristike javnog trgovačkog društva su:

- *javno trgovačko društvo je društvo osoba,*
- *mora imati dva člana (najmanje),*
- *članovi društva mogu biti fizičke i pravne osobe,*
- *djelatnost društva se mora obavljati trajno,*
- *djelatnost društva se mora obavljati pod zajedničkom tvrtkom,*
- *ugovor (temelj udruživanja), i*
- *svi članovi društva odgovaraju za obveze društva neograničeno i solidarno cijelom svojom imovinom.“ (Ledić, 2002)*

Gorenc (2004) smatra kako javno trgovačko društvo stječe svojstvo pravne osobe upisom u sudski registar, a gubi ga postupkom brisanja iz tog registra. U nastavku teksta završnog rada, na slici 8, ilustrativno su prikazani svi potrebni parametri koje prijava u sudski registar mora sadržavati.

Slika 8: Ilustrativni prikaz potrebnih parametara za upis u sudski registar

Izvor: Prikaz autora

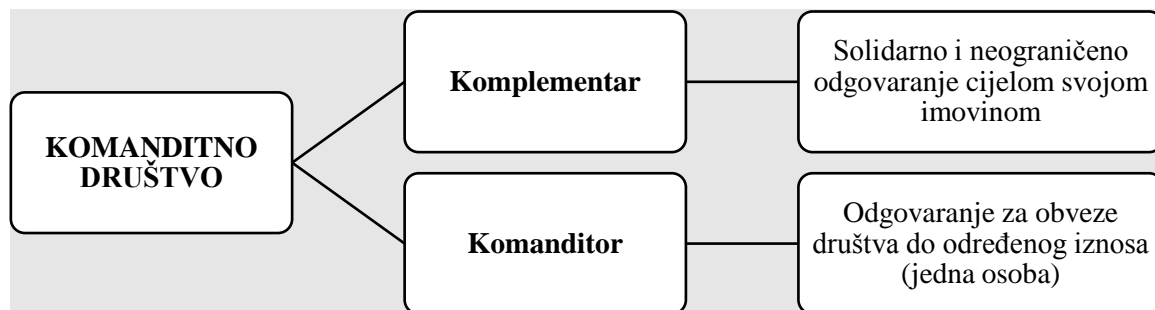
Kao društvo osoba, javno trgovačko društvo temelji se na osobama koje su zapravo njegovi članovi. Prema Ledić (2002), smatra se da su za ovaj oblik društva važnije osobine članova nego cjelokupni kapital koji je u njega uloženi. Naime, javno trgovačko društvo, kao i druga

društva osoba, nema temeljnog kapitala, a prijavi za upis u sudski registar prilaže se ugovor o osnivanju društva, tj. društveni ugovor.

Javno trgovačko društvo je u tolikoj mjeri personalno da je svima u društvu bitno tko je član društva. Naime, članska prava i obveze čine cjelinu i ima ih onaj kome pripada i udjel u društvu. Također, može se reći kako se prijenosom udjela prenose i članska prava, odnosno obveze. Sukladno tome, postoje i razne zabrane koje se odnose na činjenicu da član društva raspolaže svojim udjelom u društvu bez suglasnosti ostalih članova društva.

2.2.2. Komanditno društvo

Prema Barbić (2002), komanditna društva predstavljaju trgovačko društvo u koje se udružuju dvije ili više osoba zbog trajnog obavljanja djelatnosti pod zajedničkom tvrtkom od kojih najmanje jedna odgovara za obveze društva. Naime, za obveze društva je potrebno odgovarati solidarno i neograničeno cijelom svojom imovinom (komplementar), a najmanje jedna odgovara za obveze društva do iznosa određenog imovinskim ulogom u društvo (komanditor). U nastavku teksta završnog rada, na slici 9, ilustrativno je prikazano značenje pojmova „komplementar“ i „komanditor“.

Slika 9: Ilustrativni prikaz značenja pojmova „komplementar“ i „komanditor“

Izvor: Prikaz autora

U odnosu na ostala trgovačka društva, u komanditnom društvu postoje dvije vrste članova čiji se položaj razlikuje obzirom na njihovu prethodno definiranu odgovornost. Komanditno društvo je po svojim obilježjima jednako javnom trgovačkom društvu, osim u situaciji kada je riječ o pojedinim odgovornostima članova za obveze društva. Nadalje, odredbama ZTD – a, u komanditnom društvu prvenstveno je uređen položaj komanditora. Kao što je već prethodno spomenuto, komanditno društvo je društvo osoba te se na njega primjenjuju odredbe koje se odnose na javno trgovačko društvo, osim ako to nije drugačije propisano.

2.3. Društva kapitala

Društvo kapitala predstavlja jedan od dva temeljna tipa trgovačkog društva. Naime, društvo kapitala utemeljuje jedna ili više fizičkih i/ili pravnih osoba na način da povezujući ili udružujući uloge formiraju kapital. Također, društvo kapitala ima svoj definirani temeljni kapital. „Oblici društva kapitala su:

- *društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.), i*
- *dioničko društvo.*

U nastavku teksta završnog rada, na slici 10, ilustrativno su prikazani osnovni oblici društava kapitala.

Slika 10: Ilustrativni prikaz osnovne podjele društava kapitala

Izvor: Prikaz autora

U današnje vrijeme, najrašireniji oblik trgovačkog društva u praksi je društvo s ograničenom odgovornošću.

2.3.1. Društvo s ograničenom odgovornošću

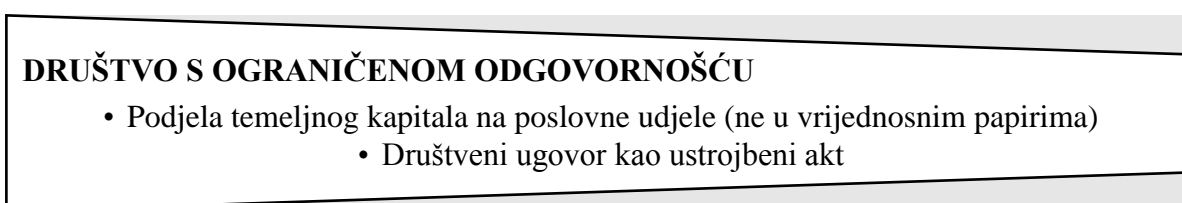
Društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.) predstavlja trgovačko društvo u koje jedna pravna ili fizička osoba, odnosno više njih, unose uloge kojima sudjeluju u unaprijed dogovorenom i definiranom temeljnom kapitalu tako da ostali članovi ne odgovaraju za obveze tog društva. Nadalje, uložci ne moraju biti jednaki, a prilikom samog osnivanja, osnivač može preuzeti više poslovnih udjela. Ukupan iznos svih uloga mora odgovarati iznosu temeljnog kapitala društva (Horak i dr., 2011).

Najniži propisani temeljni kapital društva s ograničenom odgovornošću, za razliku od dioničkog društva, je 20.000,00 kuna. „Obilježja društva s ograničenom odgovornošću po kojima se ono razlikuje od dioničkog društva jesu:

- *temeljni kapital je podijeljen na poslovne udjele (ne mogu se izraziti u vrijednosnim papirima), i*
- *društveni ugovor kao ustrojbeni akt (ne statut kao kod dioničkog društva).*

U nastavku teksta završnog rada, na slici 11, ilustrativno su prikazana obilježja društva s ograničenom odgovornošću.

Slika 11: Ilustrativni prikaz obilježja društva s ograničenom odgovornošću

Izvor: Prikaz autora

Društvo s ograničenom odgovornošću može se osnivati istodobno, a prema ZTD – u, izričito je zabranjeno sukcesivno osnivanje društva. Naime, društvo s ograničenom odgovornošću osniva se na temelju društvenog ugovora u obliku javnobilježničke isprave. U situaciji kada društvo osnivaju dvije ili više osoba, one to čine sklapanjem društvenog ugovora i tada nastaje preddruštvo. Nadalje, u situaciji kada društvo osniva samo jedna osoba, bilo to fizička ili pravna, umjesto društvenog ugovora osnivaatelj mora dati izjavu kod javnog bilježnika.

2.3.2. Dioničko društvo

Ledić (2002) navodi kako dioničko društvo predstavlja trgovačko društvo u kojemu članovi, odnosno dioničari, sudjeluju s ulozima u temeljnom kapitalu koji je podijeljen na dionice te se može reći kako je dioničko društvo zapravo društvo kapitala. Naime, prethodno navedena činjenica znači da za dioničko društvo nije bitno tko je član, tj. dioničar društva, jer se članstvo manifestira kroz dionice kao udjele u temeljnom kapitalu, a ne kroz osobna svojstva pojedinih članova. „Dioničko društvo karakteriziraju sljedeće stavke:

- *dioničko društvo je pravna osoba,*
- *dioničko društvo je trgovačko društvo i društvo kapitala,*

- *dioničko društvo mora imati temeljni kapital (dijeli se na dionice),*
- *temeljni akt dioničkog društva je statut,*
- *dioničko društvo može imati i samo jednog člana, i*
- *članovi dioničkog društva ne odgovaraju za obveze društva.*“ (Horak i dr., 2011)

U nastavku teksta završnog rada, na slici 12, ilustrativno su prikazana temeljna obilježja dioničkog društva.

Pravna osoba	Trgovačko društvo i društvo kapitala	Temeljni kapital (dijeli se na dionice)
Statut kao temeljni akt	Samo jedan član (može biti)	Članovi ne odgovaraju za obveze društva

Slika 12: Ilustrativni prikaz temeljnih obilježja dioničkog društva

Izvor: Prikaz autora

Temeljni kapital kod dioničkog društva je u statutu označena najmanja početna svota kapitala društva koja vjerovnicima služio kao temelj za kreditiranje društva, odnosno za jamstvo i potraživanja. Temeljni kapital dioničkog društva je podijeljen na dionice, a iznosi 200.000,00 kuna.

Kao što je već prethodno spomenuto, temeljni kapital dioničkog društva podijeljen je na dionice. Naime, svaka dionica predstavlja razmjernan dio temeljnog kapitala društva, a samo društvo može izdati dionice s nominalnim iznosom, odnosno bez nominalnog iznosa. Nadalje, može se reći kako nominalni iznos dionice ne može biti manji od 10,00 kuna, a ako je nominalni iznos dionice ipak manji od ovoga, dionica je ništetna. Nominalni iznosi dionica koji su veći od 10,00 kuna moraju glasiti na iznose koji su višekratnici od iznosa od 10,00 kuna. Ukoliko se izdaju dionice u nominalnom iznosu, zbroj njihovih nominalnih iznosa mora odgovarati temeljnom kapitalu cjelokupnog dioničkog društva (Petrović i dr., 2013). U konačnici, može se reći kako dionice mogu biti i predmet trgovanja, ali to ne spada u osnovna obilježja. U većini država svijeta, samo manji dio dioničkih društava izlazi na burzu sa prodajom dionica.

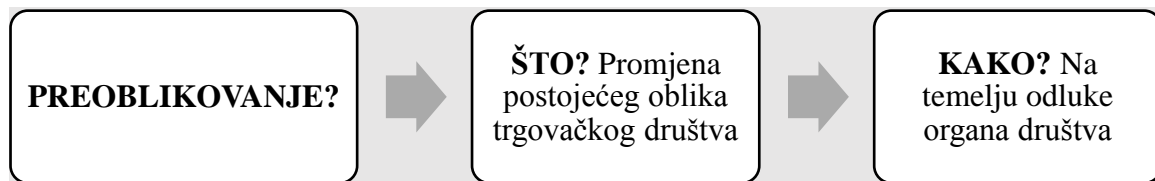
2.4. Preoblikovanje društva

2.4.1. Pojam i značenje preoblikovanja društva

„Kao što je već prethodno spomenuto, društvo se može definirati kao privatna i pravna zajednica koja mora ispuniti tri kumulativne pretpostavke, a to su:

- *društvo je udruženje osoba unutar pravne zajednice,*
- *društvo se temelji na pravnom poslu kao osnovi za udruživanje, i*
- *društvo je zajednica usmjerena prema postizanju zajedničkog cilja.“* (Ivkošić i dr., 2009)

Nadalje, sukladno prethodno navedenim pretpostavkama, može se reći kako ZTD, kao temeljni propis prava društava utvrđuje točno određene načine preoblikovanja društava. Kao jedna od statusnih promjena, preoblikovanje predstavlja promjenu postojećeg oblika trgovačkog društva na temelju odluke organa društva. U nastavku teksta završnog rada, na slici 13, ilustrativno je prikazana temeljna definicija preoblikovanja društva.

Slika 13: Ilustrativni prikaz temeljne definicija preoblikovanja društva

Izvor: Prikaz autora

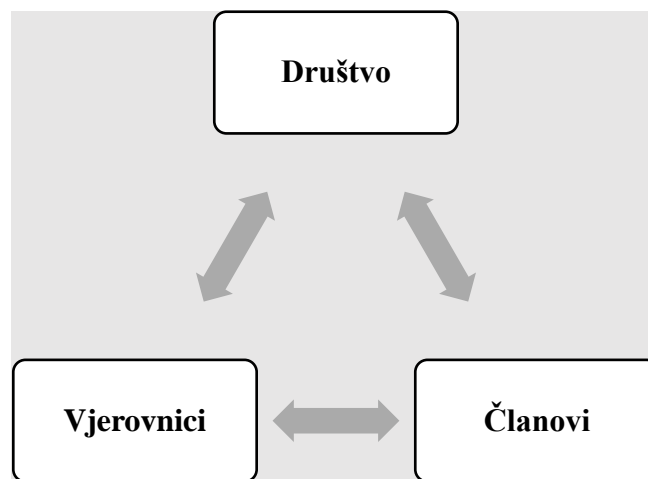
Preoblikovanje je promjena „pravnog ruha“ te je zakonom jasno uređena i omeđena. Preoblikovati se mogu samo ona društva u kojima su zakonom utvrđeni preduvjeti i postupak oblikovanja. Nadalje, kako je ZTD – om utvrđen samo postupak preoblikovanja dvaju društava osoba, i to javnog trgovačkog društva i komanditnog društva u neko od društava kapitala, analogijom se ne bi mogla provesti primjena tih odredbi na preoblikovanje udruge u dioničko društvo.

2.4.2. Preoblikovanje i eventualne promjene

U odnosu na statusne promjene, kao što su primjerice spajanje, pripajanje i podjele trgovačkih društava kod kojih dolazi do prijenosa imovine, osnivanja društava, prestanka društava, promjena u odnosu na članstvo i sl., kod procesa preoblikovanja ne dolazi niti do jedne od

navedenih promjena. Naime, prilikom provedbe procesa preoblikovanja društvo ostaje ono isto društvo koje je bilo i prije promjene, a imovina prava i obveze koje je društvo imalo prije preoblikovanja ostaju mu i poslije preoblikovanja (Horak i dr., 2011).

Također, poslije preoblikovanja ne dolazi do sveopćeg sljedništva, a isto tako, ne mijenjaju se niti odnosi između članova društva. Promjena ustrojbenog oblika društva predstavlja velike promjene za društvo, članove i vjerovnike. U nastavku teksta završnog rada, na slici 14, ilustrativno su prikazani faktori promjene ustrojbenog oblika društva.

Slika 14: Ilustrativni prikaz faktora promjene ustrojbenog oblika društva

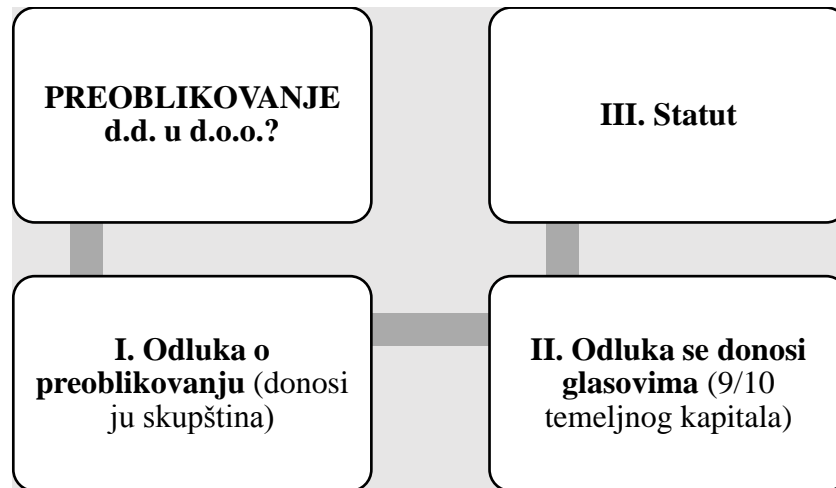
Izvor: Prikaz autora

Svako trgovačko društvo nakon perioda od dvije godine od njegova upisa u sudski registar, može na temelju odluke organa društva, odnosno u skladu sa zakonom, promijeniti oblik i nastaviti djelovati kao društvo nekog drugog oblika. Naime, prilikom provedbe samog procesa promjene oblika, ne provodi se likvidacija društva. Međutim, oblik ne može promijeniti društvo nad kojim je otvoren stečajni postupak, osim u situaciji kada je to dio provede stečajnog plana. U konačnici, može se reći kako nakon preoblikovanja, društvo nastavlja djelovati kao ista pravna osoba, ali drugog pravnog oblika te se sukladno tome preoblikovanje društva upisuje u sudski registar.

2.4.3. Preoblikovanje dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću

Horak i dr. (2011) smatraju kako se dioničko društvo može preoblikovati u društvo s ograničenom odgovornošću odlukom o preoblikovanju koju donosi glavna skupština društva. Naime, odluka se donosi glasovima koji predstavljaju najmanje devet desetina temeljnog

kapitala zastupljenog na glavnoj skupštini. Također, statutom je moguće odrediti da je za to potrebna većina, odnosno može se zahtijevati ispunjenje dodatnih pretpostavki. U nastavku teksta završnog rada, na slici 15, ilustrativno je prikazan postupak preoblikovanja dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću.

Slika 15: Ilustrativni prikaz preoblikovanja d.d. u d.o.o.

Izvor: Prikaz autora

„Odluka o preoblikovanju mora sadržavati:

- *tvrtku dioničkog društva i društva s ograničenom odgovornošću,*
- *imena i prezimena,*
- *naznake nominalnih iznosa,*
- *poslovne udjele, i*
- *upućivanje na društveni ugovor (nalazi se kao prilog odluci i čini njen sastavni dio).“*

(Horak i dr., 2011)

Nadalje, preoblikovanjem dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću, članovi u zamjenu za dionice stječu poslovne udjele koji su razmjerni nominalnom iznosu svojih dionica, tj. temeljnom kapitalu, koji otpada na njihove dionice bez nominalnog iznosa. Horak i dr. (2011) smatraju kako upisom preoblikovanja u sudski registar dolazi do sjedećih pravnih učinaka:

- *dioničko društvo nastavlja djelovati kao društvo s ograničenom odgovornošću,*
- *dionice postaju poslovni udjeli,*
- *dioničari postaju članovi društva s ograničenom odgovornošću, i*

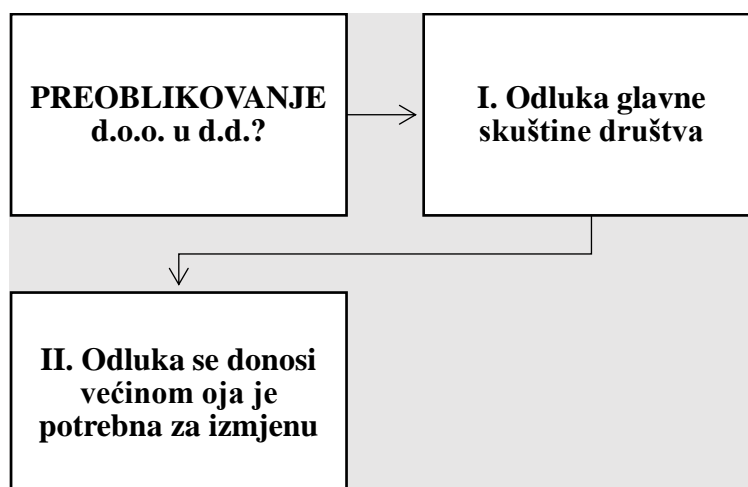
- *prava koja su stekle treće osobe na dionicama vrijede i na poslovnim udjelima.*

Također, članovi uprave, izvršni direktori te članovi nadzornog i upravnog odbora dioničkog društva postaju članovima uprave i članovima nadzornog odbora društva s ograničenom odgovornošću (ukoliko odlukom o preoblikovanju nije drugačije određeno).

„Na zahtjev svakog dioničara koji je glasovao protiv donošenja odluke o preoblikovanju dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću društvo mora otkupiti njegov udio plaćanjem primjerene novčane naknade ako taj dioničar to zatraži u roku od dva mjeseca od kada je objavljen upis preoblikovanja u sudski registar. Ako je protiv odluke o preoblikovanju podignuta tužba kojom se ta odluka pobija, taj rok počinje teći od dana kada je tužba bila pravomoćno odbačena ili je tužbeni zahtjev bio pravomoćno odbijen. Dioničar se može odreći toga prava izričitom pisanom izjavom. I u konačnici, vjerovnik društva čija je tražbina nastala prije objave upisa preoblikovanja društva u sudski registar, može u roku od šest mjeseci od upisa preoblikovanja u taj registar zahtijevati osiguranje svojih tražbina, ako ona još nisu dospjela. U objavi upisa preoblikovanja društva u sudski registar uputit će se na to pravo vjerovnika.“ (NN 111/93., 34/99., 52/00., 118/03.)

2.4.4. Preoblikovanje društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo

Društvo s ograničenom odgovornošću može se preoblikovati u dioničko društvo odlukom glavne skupštine društva s ograničenom odgovornošću koja se donosi većinom koja je potrebna za izmjenu društvenog ugovora. U nastavku teksta završnog rada, na slici 16, ilustrativno je prikazan postupak preoblikovanja društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo.

Slika 16: Ilustrativni prikaz preoblikovanja d.o.o. u d.d.

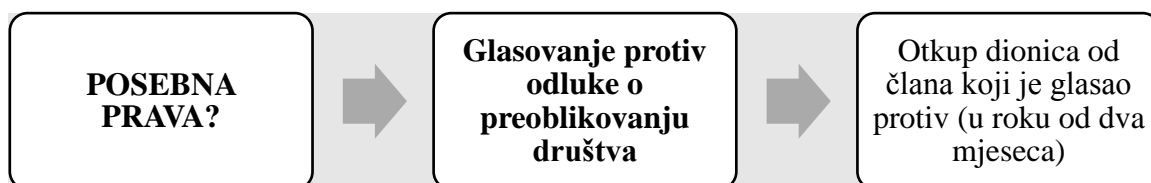
„Odluka o preoblikovanju mora sadržavati:

- *tvrtku društva s ograničenom odgovornošću i tvrtku dioničkog društva,*
- *iznos temeljnog kapitala,*
- *broj i nominalne iznose dionica,*
- *statut dioničkog društva,*
- *imena i prezimena članova uprave (imena izvršnih direktora i članova nadzornog odbora), i*
- *imena i prezimena članova koji su glasali za preoblikovanje.“ (Ledić, 2002)*

Prije samog postupka podnošenja prijave za upis preoblikovanja u sudski registar, potrebno je izvršiti pojedine radnje koje su specifične za osnivanje dioničkog društva, kao što su primjerice izvješća i revizije. Upisom preoblikovanja u sudski registar nastupaju određeni pravni učinci, a odnose se na:

- *društvo s ograničenom odgovornošću nastavlja djelovati kao dioničko društvo,*
- *poslovni udjeli zamjenjuju se dionicama,*
- *prava koja su treće osobe stekle na poslovnim udjelima vrijede i u odnosu na dionice,*
- *članovi uprave društva s ograničenom odgovornošću postaju članovima uprave (izvršni direktori),*
- *članovi nadzornog odbora društva s ograničenom odgovornošću postaju članovima nadzornog odbora (ukoliko odlukom nije drugačije određeno).*

U nastavku teksta završnog rada, na slici 17, ilustrativno su prikazana posebna prava članova društava.

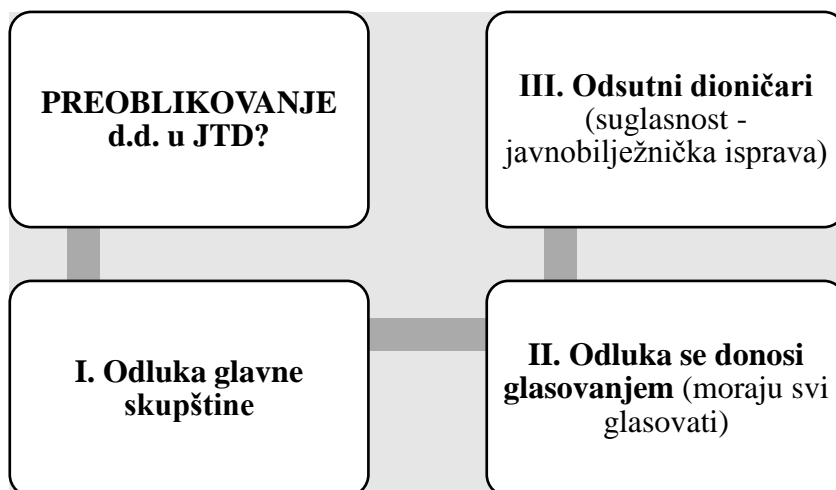
Slika 17: Ilustrativni prikaz posebnih prava članova društva

„Na zahtjev svakog člana društva koji je u zapisnik izjavio da glasuje protiv odluke o preoblikovanju društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo, društvo mora otkupiti njegove dionice ako taj član društva to zatraži u roku od dva mjeseca od dana kada je objavljen upis preoblikovanja u sudski registar. Član društva može se odreći toga prava izričitom pisanom izjavom.“ (NN 111/93., 34/99., 52/00., 118/03.)

Član društva i društvo sporazumno utvrđuju novčanu naknadu za otkupljene dionice, a ne postigne li se taj sporazum u roku od 30 dana od dana kada je taj član postavio zahtjev, društvo je dužno dionice koje mu pripadaju u njegovo ime i za njegov račun izložiti prodaji na uređenom tržištu ili na javnoj dražbi, ako dionice nisu uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja, te mu predati, nakon odbitka troškova prodaje, iznos ostvaren prodajom.

2.4.5. Preoblikovanje društva kapitala u društva osoba

Prema Horak i dr. (2011), dioničko društvo se odlukom glavne skupštine može preoblikovati u javno trgovačko društvo. Naime, za odluku o preoblikovanju moraju glasovati svi prisutni dioničari na skupštini, a dioničari koji nisu prisustvovali glavnoj skupštini, moraju se suglasiti s preoblikovanjem u vidu davanja izjave u obliku javnobilježničke isprave. U nastavku teksta završnog rada, na slici 18, ilustrativno je prikazano preoblikovanje dioničkog društva u javno trgovačko društvo.

Slika 18: Ilustrativni prikaz preoblikovanja d.d. u JTD

Izvor: Prikaz autora

„Odluka o preoblikovanju mora sadržavati:

- *tvrtku dioničkog društva,*

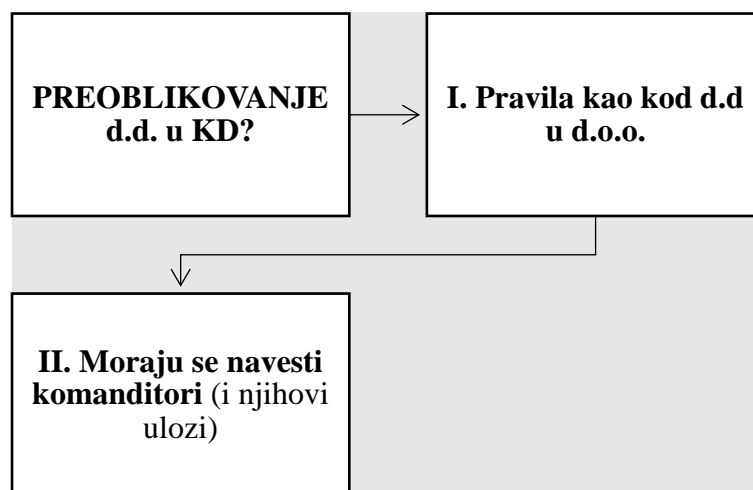

- *tvrtku javnog trgovačkog društva,*
- *imena i prezimena svih članova,*
- *potrebna je naznaka pojedinih udjela), i*
- *upućivanje na društveni ugovor (prilog odluci – čini njen sastavni dio).“ (Ledić, 2002)*

Naime, društveni ugovor moraju izričito prihvatiti svi članovi dioničkog društva, odnosno moraju ga prihvatiti u obliku javnobilježničke isprave. Upisom preoblikovanja u sudski registar nastupaju pojedini pravni učinci, a odnose se na:

- *dioničko društvo nastavlja djelovati kao javno trgovačko društvo,*
- *članovi javnog trgovačkog društva odgovaraju osobno, solidarno i neograničeno vjerovnicima društva za pojedine obveze (obveze koje su nastale prije preoblikovanja društva), i*
- *prestaju sve ovlasti uprave (ovlasti izvršnih direktora i članova nadzornih odbora dioničkog društva).*

U situaciji preoblikovanja dioničkog društva u komanditno društvo, na odgovarajući se način primjenjuju pravila o provedbi procesa preoblikovanja dioničkog društva u javno trgovačko društvo, a u odluci o preoblikovanju moraju se navesti komanditori i njihovi ulози. U nastavku teksta završnog rada, na slici 19, ilustrativno je prikazano preoblikovanje dioničkog društva u komanditno društvo.

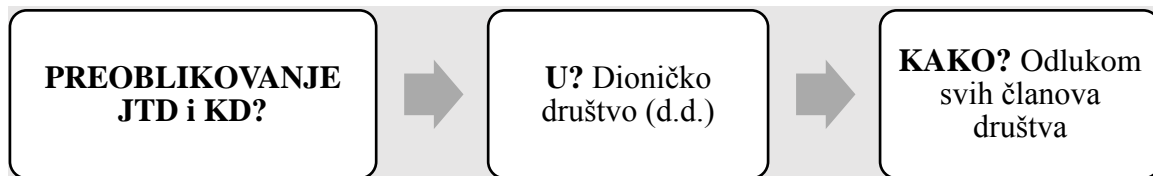
Slika 19: Ilustrativni prikaz preoblikovanja dioničkog društva u komanditno društvo

Izvor: Prikaz autora

U situaciji preoblikovanja društva s ograničenom odgovornošću u javno trgovačko društvo, odnosno u komanditno društvo, potrebno je na odgovarajući način koristiti pravila koja su propisana za preoblikovanje dioničkog društva u javno trgovačko društvo, odnosno u komanditno društvo.

2.4.6. Preoblikovanje društava osoba u društva kapitala

Prema Barbić (2002), javno trgovačko društvo i komanditno društvo mogu se odlukom svih članova društva preoblikovati u dioničko društvo. U nastavku teksta završnog rada, na slici 20, ilustrativno je prikazan način preoblikovanja javnog trgovačkog i komanditnog društva u dioničko društvo.

Slika 20: Ilustrativni prikaz preoblikovanja JTD i KD u d.d.

Izvor: Prikaz autora

„Odluka o preoblikovanju mora sadržavati:

- *tvrtku javnog trgovačkog društva i komanditnog društva,*
- *tvrtku dioničkog društva,*
- *iznos temeljnog kapitala,*
- *broj i rod dionica,*
- *izmjene statuta (izmjene potrebne za preoblikovanje društva), i*
- *imena i prezimena članova uprave (izvršni direktori i članovi nadzornih odbora).“*
(Ledić, 2002)

Nadalje, s odlukom o preoblikovanju moraju se usuglasiti i svi članovi javnog trgovačkog društva, odnosno moraju se usuglasiti svi komplementari komanditnog društva putem izjave dane u obliku javnobilježničkog akta. Naime, upisom preoblikovanja u sudski registar, nastupaju pojedini pravni učinci, a odnose se na:

- *javno trgovačko (i komanditno) društvo nastavlja djelovati kao dioničko društvo,*
- *komplementari i komanditori u komanditnom društvu postaju dioničari (ovisno o prethodnim udjelima u društvu), i*

- *preoblikovanje ne utječe na odgovornost članova javnog trgovačkog društva.*

Na ovu vrstu preoblikovanja na adekvatan se način primjenjuju pravila pomoću kojih je uređeno preoblikovanje javnog trgovačkog (i komanditnog) društva u dioničko društvo.

3. PREOBLIKOVANJE DIONIČKOG DRUŠTVA U DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU – TVORNICA „TANG“

3.1. Opći podaci o poduzeću

Tvrtka „Tang d.o.o.“ smještena je u Novoj Gradiški, a od 2003. godine dio je Eurozappa grupe. Naime, kompanija je prisutna i na domaćem i na inozemnom tržištu, a sve to zahvaljujući specijalizaciji za kovanje proizvoda kao što su primjerice:

- *prirubnice,*
- *kardani,*
- *zupčanici,*
- *prijenosne osovine, i*
- *ostale vrste industrijskih otkivaka.*³

U nastavku teksta završnog rada, na slici 21, prikazan je kompleks i proizvodna postrojenja kompanije „Tang“.

Slika 21: Kompleks i proizvodna postrojenja kompanije „Tang“

Izvor: TANG: Naslovna, [Internet], raspoloživo na: <http://www.tang-doo.com/hr/> [03.06.2016.]

³ TANG: Naslovna, [Internet], raspoloživo na: <http://www.tang-doo.com/hr/> [03.06.2016.]

Nadalje, „Tang d.o.o.“ je tvrtka sa velikom tradicijom u Hrvatskoj, a vodeća je u svom sektoru poslovanja, sa sjedištem u Italiji. Tvrtka se specijalizirala kao kovačnica za otkovke težine 0,5 kg pa sve do 30,0 kg. U nastavku teksta završnog rada, u tablici 1, prikazane su osnovne informacije o kompaniji „Tang d.o.o.“.

Tablica 1: Osnovne informacije o kompaniji „Tang „d.o.o.“

„TANG d.o.o.“ – OPĆE INFORMACIJE	
Naziv	Tang d.o.o.
Sjedište	Nova Gradiška, 35400
Adresa	Alojzija Stepinca 36
Kontakt	++385 35 362019

Izvor: TANG: Naslovna, [Internet], raspoloživo na: <http://www.tang-doo.com/hr/> [03.06.2016.]

Tvrtka ima svoju vlastitu strojnu i termičku obradu proizvoda te osigurava fleksibilnost proizvodnje i jamči kupcima odgovarajuću isporuku.

3.2. Preoblikovanje društva

Sukladno rješenju Zakona o tržištu kapitala, u srpnju 2011. godine prestalo je uvrštenje dionica društva promatrane kompanije. Dana 28. prosinca 2010. godine, skoro godinu dana ranije, održana je Glavna skupština društva tvornice alata „Tang d.d.“, na kojoj je donesena odluka o preoblikovanju dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću, odnosno „Tang d.o.o.“. U postupku odlučivanja o prestanku uvrštenja na uređenom tržištu, izvršen je uvid u priložene isprave te je na taj način utvrđeno da je dostavljena adekvatno propisana isprava. Nadalje, s obzirom da je danom upisa u sudski registar dioničko društvo preoblikovano u društvo s ograničenom odgovornošću, te da se dionice društva zamjenjuju za poslovne udjele, tj. prestaju postojati, odlučeno je sukladno rješenju Zakona o tržištu kapitala.⁴

3.2.1. Elaborat preoblikovanja

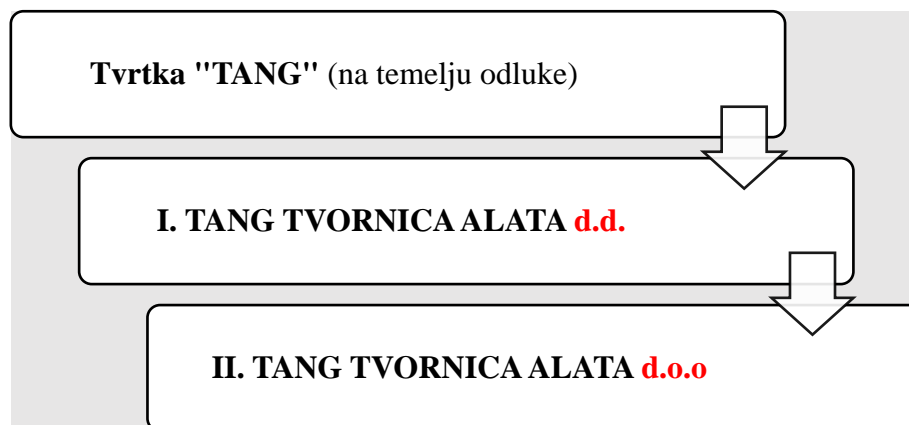
Elaborat preoblikovanja društva predstavlja dokument koji sadrži razne podatke i izvješća koja budućim vlasnicima omogućuju detaljan uvid i trenutno stanje društva. Naime, elaborat sadrži podatke o imovini društva, vrijednosti i dugovanjima koja društvo ima, ali i tražbinama koje potražuje. Pregled, odnosno revizija poslovanja koja se obavlja u razdoblju od

⁴ ZSE: Rješenje, [Internet], raspoloživo na: <http://zse.hr/userdocsimages/novosti/> [03.06.2016.]

prethodnih pet godina, kao i projekcija budućeg poslovanja, također predstavlja dio elaborata preoblikovanja. Sadržaj elaborata:

- *izvješće ovlaštenog revizora (o stanju imovine, pravima i obvezama),*
- *popis i procjena imovine,*
- *prikaz prihoda i rashoda u proteklih pet godina (račun dobiti i gubitka, objašnjenja na što se odnose),*
- *opis nadležnosti i međusobnog odnosa,*
- *popis potencijalnih dioničara i vjerovnika koji su iskazali interes,*
- *prijedlog iznosa temeljnog kapitala,*
- *nacrt statuta, i*
- *popis pravnih osoba i trgovačkih društava.*

U nastavku teksta završnog rada, na slici 22, ilustrativno je prikazan proces preoblikovanja tvrtke „Tang“.

Slika 22: Ilustrativni prikaz procesa preoblikovanja tvrtke „Tang“

Izvor: ZSE: Rješenje, [Internet], raspoloživo na: <http://zse.hr/userdocsimages/novosti/> [03.06.2016.]

3.2.2. Temeljni kapital i dioničari

Preoblikovanjem dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću, dioničari društva, odnosno osobe koje se vode kao vlasnici računa kod Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. na kojima su ubilježene dionice, a koji su na dan donošenja Odluke o preoblikovanju kao takvi upisani u Depozitorij koji se vodi pri Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. – postaju upisom preoblikovanja članovima društva s ograničenom

odgovornošću s poslovnim udjelima kako su navedeni u Društvenom ugovoru koji je sastavni dio Odluke preoblikovanja.

U to vrijeme, temeljni kapital društva nije se mijenjao i iznosio je **56.937.000,00 kn**. Prilikom glasovanja, jedan član je glasovao protiv donošenja odluke u preoblikovanju, no ostatak društva je otkupio njegov udio plaćanjem primjerene naknade (član je s društvom sporazumno utvrdio naknadu za prijenos poslovnog udjela). Temeljni kapital tvrtke se sastojao od 877 temeljna uloga koji su odgovarali poslovnim udjelima osnivača. Svakom članu društva pripadao je jedan glas na svakih petsto kuna temeljnog uloga iz kojeg je proizašo njegov cjelokupni, tj. konačni poslovni udjel.

3.2.3. Društveni ugovor

Ovim ugovorom osnivači su osnovali društvo s ograničenom odgovornošću, te su na taj način uredili međusobna prava i obveze, te sva prava prema društvu. Sukladno ovom ugovoru, određeno je kako će tvrtka poslovati pod:

- *tvrtkom/nazivom: „TANG TVORNICA ALATA d.o.o.“, i*
- *skraćenicom: „TANG d.o.o.“.*

Sjedište društva je u Novoj Gradiški (Alojzija Stepinca 36), a uprava može svojom odlukom mijenjati sjedište društva.

Društvo će objavu podataka i priopćenja društva obavljati prvenstveno putem "Narodnih novina", a moguće je i putem lokalne radio postaje ili lokalnih novina. Društvo se osniva na neodređeno vrijeme. Predmet poslovanja društva je:

- *proizvodnja ambalaže od plastičnih masa,*
- *proizvodnja ostalih proizvoda od plastičnih masa,*
- *kovanje, prešanje metala i sl.; metalurgija praha,*
- *obrada i presvlačenje metala,*
- *opći mehanički radovi,*
- *proizvodnja sječiva,*
- *proizvodnja alata,*
- *proizvodnja ambalaže od lakih metala,*
- *proizvodnja zakovica, vijaka, lanaca i opruga,*
- *proizvodnja proizvoda od metala za kućanstvo,*

- *proizvodnja ostalih proizvoda od metala,*
- *proizvodnja ležajeva, prijenosnika i sl.,*
- *proizvodnja industrijskih peći i plamenika,*
- *proizvodnja uređaja za dizanje i prenošenje,*
- *proizvodnja alatnih strojeva, i*
- *sl.*

4. ZAKLJUČAK

U zaključnom dijelu završnog rada prikazat će se detaljan osvrt na prethodno definirani, odnosno postavljeni predmet istraživanja. Kako je u uvodnom dijelu rada definirano, predmet istraživanja odnosio se na istraživanje, analiziranje i definiranje društava, te načina i procesa preoblikovanja trgovačkih društava. Sukladno provedenom istraživanju, može se reći kako je postavljeni predmet istraživanja uspješno obrađen, detaljiziran i definiran.

U današnje vrijeme, trgovačka društva predstavljaju pravne osobe čije je osnivanje, odnosno ustroj, određen sukladno Zakonu o trgovačkim društvima. Vrlo je važno voditi računa prilikom osnivanja trgovačkih društava, odnosno potrebno je znati da se trgovačka društva mogu osnivati za obavljanje pojedinih gospodarskih ili bilo kojih drugih djelatnosti. Osnovna podjela trgovačkih društava odnosi se na javna trgovačka društva i komanditna društva, kao sastavni dio društva osoba, te dionička društva i društva s ograničenom odgovornošću, kao sastavni dio društva kapitala. Također, može se reći kako je trgovačko društvo zapravo „trgovac“, neovisno o tome obavlja li gospodarsku, ili neku drugu ljudsku djelatnost. Provedbom ovog studentskog istraživanja, može se zaključiti kako kod procesa preoblikovanja trgovačkih društava ne dolazi do određenih promjena, kao što su primjerice spajanje, podjela i pripajanje. Najvažnija stavka kod preoblikovanja trgovačkog društva je zapravo ta što društvo ostaje isto ono društvo koje je bilo i prije promjene. Naime, nakon provedbe cjelokupnog procesa preoblikovanja, trgovačko društvo nastavlja djelovati kao ista pravna osoba, ali drugog pravnog oblika. Mnoga poduzeća putem procesa preoblikovanja otvaraju svoja vrata sve većem broju investitora, a posebice u današnje vrijeme, odnosno u vrijeme velike konkurencije. Jedna od najvažnijih stavki su dionice kojima se slobodno trguje, a na taj način dioničari mogu ostvariti svoju viziju i strategiju. U konačnici, može se reći kako preoblikovanje predstavlja „logičan“ slijed za poduzeće koje je dostiglo svoju granicu razvoja u određenom obliku.

U odnosu na teorijski dio završnog rada, u praktičnom dijelu rada analizirana je tvornica alata „Tang“ iz Nove Gradiške. Naime, ova tvornica je provela proces preoblikovanja iz dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću. Na ovaj način, pomoću društvenog ugovora osnovano je društvo s ograničenom odgovornošću na neodređeno vrijeme. Društvo je objavu podataka obavilo putem Narodnih novina, a sam proces se odvijao kroz nekoliko krugova, gdje je prvi krug obilježen izradom elaborata za preoblikovanje.

LITERATURA

Knjiga:

1. Barbić, J. (2002): Knjiga treća: Društva osoba, Organizator, Zagreb.
2. Gorenc, V. (ur.), Filipović, V., Slakoper, Z. (2004): Komentar Zakona o trgovačkim društvima, Zagreb.
3. Horak, H., Dumančić, K., Preložnjak, B., Šafranko, Z. (2011): Uvod u trgovačko pravo, HDK, Zagreb.
4. Ledić, D. (2002): Pravo društava i trgovačko pravo, Biblioteka pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Rijeka.
5. Petrović, S., Ceronja, P. (2013): Osnove prava društava: Sedmo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet u Zagrebu, Zagreb.
6. Zelenika, R. (2010): Metodologija izrade znanstvenog i stručnog djela, Sveučilište u Rijeci, Rijeka.

Časopis:

1. Ivkošić, M., Ceronja, P. (2009): Pravni modeli provođenja postupka obveznog preoblikovanja športskog kluba – udruge u športsko dioničko društvo, Zbornik PFZ, 59 (1), str. 125 – 120.

Zakon:

1. NN, Zakon o trgovačkim društvima (111/93., 34/99., 52/00., 118/03.)

Izvor s Interneta:

1. Ministarstvo financija – Porezna uprava: Trgovačka društva, [Internet], raspoloživo na: http://www.porezna-uprava.hr/trgovacka_drustva/Stranice/default.aspx [28.05.2016.]

2. Poslovni plan: Trgovačka društva, [Internet], raspoloživo na: <http://poslovni-plan.hr/trgovacka-drustva/> [28.05.2016.]
3. TANG: Naslovna, [Internet], raspoloživo na: <http://www.tang-doo.com/hr/> [03.06.2016.]
4. ZSE: Rješenje, [Internet], raspoloživo na: <http://zse.hr/userdocsimages/novosti/> [03.06.2016.]

PRILOZI

Tablica:

Tablica 1: Osnovne informacije o kompaniji „Tang „d.o.o.“ 24

Slika:

Slika 1: Ilustrativni prikaz predmeta istraživanja..... 2

Slika 2: Ilustrativni prikaz vrsta istraživačkih ciljeva 2

Slika 3: Ilustrativni prikaz znanstvenih i istraživačkih metoda..... 4

Slika 4: Ilustrativni prikaz definicije trgovačkog društva 6

Slika 5: Ilustrativni prikaz načina utvrđivanja trgovačkog društva..... 7

Slika 6: Ilustrativni prikaz osnovne podjele trgovačkih društava 8

Slika 7: Ilustrativni prikaz osnovne podjele društava osoba 9

Slika 8: Ilustrativni prikaz potrebnih parametara za upis u sudski registar 10

Slika 9: Ilustrativni prikaz značenja pojmova „komplementar“ i „komanditor“ 11

Slika 10: Ilustrativni prikaz osnovne podjele društava kapitala..... 12

Slika 11: Ilustrativni prikaz obilježja društva s ograničenom odgovornoću 13

Slika 12: Ilustrativni prikaz temeljnih obilježja dioničkog društva 14

Slika 13: Ilustrativni prikaz temeljne definicija preoblikovanja društva 15

Slika 14: Ilustrativni prikaz faktora promjene ustrojbenog oblika društva	16
Slika 15: Ilustrativni prikaz preoblikovanja d.d. u d.o.o.	17
Slika 16: Ilustrativni prikaz preoblikovanja d.o.o. u d.d.	18
Slika 17: Ilustrativni prikaz posebnih prava članova društva	19
Slika 18: Ilustrativni prikaz preoblikovanja d.d. u JTD	20
Slika 19: Ilustrativni prikaz preoblikovanja dioničkog društva u komanditno društvo	21
Slika 20: Ilustrativni prikaz preoblikovanja JTD i KD u d.d.	22
Slika 21: Kompleks i proizvodna postrojenja kompanije „Tang“	23
Slika 22: Ilustrativni prikaz procesa preoblikovanja tvrtke „Tang“	25

SAŽETAK

Trgovačko društvo, kao temeljna sastavnica prilikom provedbe procesa preoblikovanja, predstavlja samostalnu tehničku, gospodarsku i društvenu cjelinu koja proizvodi proizvode ili usluge za potrebe tržišta koristeći se adekvatnim resursima radi ostvarenja cjelokupne dobiti i drugih ekonomskih te društvenih ciljeva. Predmet poslovanja trgovačkog društva predstavljaju sve one djelatnosti kojim se pojedini trgovac bavi, izuzevši zakonski zabranjene stavke koje se protive društvenom moralu. Trgovačka društva po osnovi obavljaju djelatnosti za koje su registrirana i za koje su obvezna plaćati porez na dobit i PDV, ukoliko su obveznici PDV – a. Trgovačka društva se mogu podijeliti na društva osoba i društva kapitala. Društva osoba čine javna trgovačka društva i komanditna društva, dok se društva kapitala sastoje od društava s ograničenom odgovornošću te dioničkih društava. Preoblikovanje trgovačkih društava je zakonski uređena i omeđena promjena, a odnosi se na preoblikovanje samo onih društava kojima su zakonski utvrđeni preduvjeti. Nakon preoblikovanja društvo ostaje isto ono društvo koje je bilo i prije promjene, a imovina, prava i obveze ostaju i nakon preoblikovanja.

Ključne riječi: preoblikovanje, trgovačko, društvo, dionice, vjerovnici

SUMMARY

The company, as a basic component in the implementation of the transformation process, presents the solo technical, economic and social entity. Previously stated unit produces products or services to market needs using the adequate resources to achieve overall profit and other economic and social objectives. Business activities of the company are all those activities which individual trader work, except for legally prohibited items that are against social morality. Companies based on the performed activities for which they are registered and for which they are liable to pay income tax and VAT, if they pay. Companies can be divided into partnerships and corporations. Company people make general partnerships and limited partnerships, while corporations consist of limited liability companies and joint stock companies. The transformation of companies is legally regulated and bounded changes, and refers to the transformation of only those companies which are legally established requirements. After the transformation of society remains the same the society that was before the changes, and the property, rights and obligations remain after the transformation.

Keywords: transformation, trade, society, stock, creditors